

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1841
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.12.2024/48
Karar Numarası : 2024/1252
Başvuran : B.A.E.
Başvuran Vekili : Av. G.S.C.
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın 2016-2022 yılları arasında doktor öğretim üyesi olarak çalıştığı İstanbul Bilgi Üniversitesinde; Covid-19 pandemisinin sona ermesinin ardından kendisinin yüz yüze eğitime geçmesinin istendiği ancak diğer öğretim üyelerine çevrim içi eğitim vermeleri hususunda imtiyaz tanındığı; bunun nedeninin ırk ayrımcılığından kaynaklandığını; öte yandan ailevi nedenlerle ücretsiz izin talebinin muhatap Vakıf Üniversitesi tarafından kısmen reddedildiği; bunun üzerine istifa etmek zorunda kaldığı; açtığı davada, eşit işlem borcuna aykırılık tazminatına hükmedildiği iddiasıyla söz konusu ayrımcılığın incelenmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran B.A.E. adına Avukat G.S.C. tarafından yapılan başvuruda; müvekkilinin 2016-2022 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesinde öğretim üyesi olarak tam zamanlı eğitim verdiği, Covid-19 pandemisi döneminde uygulanmaya başlanan çevrim içi eğitimlerin muhatap Vakıf Üniversitesi tarafından 2022-2023 eğitim döneminde sonlandırılarak müvekkilinin yüz yüze eğitim vermek üzere görevlendirildiği, diğer öğretim üyelerine eğitimlerine çevrim içi şekilde devam etmelerine izin verilmesi suretiyle imtiyaz tanındığı, müvekkilinin çalışma arkadaşlarının muhatap Vakıf Üniversitesi tarafından kendisine "ırk ayrımcılığı" yapıldığının ifade edildiği, müvekkilinin, ailevi nedenlerle 26/9/2022- 10/7/2023 tarihleri arasında ücretsiz izin kullanma talebini muhatap Vakıf Üniversitesine bildirdiği ancak talebinin kısmen reddedilerek ücretsiz izin başlangıç tarihinin 1/9/2022 tarihine çekilmesi, aksi halde talebin kabul edilemeyeceğinin tarafına bildirildiği; bunun üzerine müvekkilinin, muhatap Üniversitenin uyguladığı baskıcı tutum ve ayrımcılığa daha fazla dayanamayarak Muğla 3. Noterliğinin 5/7/2022 tarihli ve ... yevmiye numaralı ihtarnamesi ile iş akdini istifa suretiyle sona erdirdiği, öte yandan başvuranın, muhatap Vakıf Üniversitesine yönelik olarak İstanbul 2. İş Mahkemesinde, diğer işçilik alacaklarının tahsili ile birlikte "eşit işlem borcuna aykırı davranıldığı" iddiasıyla dava açtığı; söz konusu dava sonucunda yetkili mahkemenin 2022/... E. ve 2024/... K. sayılı kararı ile muhatap Üniversite aleyhine "eşit durumda bulunan işçiler arasında objektif, makul ve haklı bir gerekçesi bulunmaksızın

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

eşit davranmadığının tespit edilerek eşit davranma borcuna aykırılık tazminatına" hükmedildiği iddiasıyla söz konusu ayrımcılığın incelenmesi talep edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*"

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(...)"

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(5) 4857 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular, 4857 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hâllerde yapılabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç,

mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

8. Mezkûr Yönetmelik'in "4857 sayılı iş kanununun 5'inci maddesinin kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular" başlıklı 41'inci maddesi şöyledir:

"4857 sayılı İş Kanununun 5 inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular, 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hâllerde yapılabilir."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuru, başvuranın 2016-2022 yılları arasında görev yaptığı İstanbul Bilgi Üniversitesinde; Covid-19 pandemisi sonrası süreçte çevrim içi eğitim ve yüz yüze eğitim verilmesi hususunda öğretim üyeleri arasında ayrımcılık yapıldığı; başvuranın ücretsiz izin talebinin muhatap Vakıf Üniversitesi tarafından kısmen reddedildiği ve başvurana karşı baskıcı bir tutum izlenmesi üzerine başvuranın istifa etmek zorunda kaldığı; açtığı davada, eşit işlem borcuna aykırılık tazminatına hükmedildiği iddiasıyla söz konusu ayrımcılığın incelenmesi talebine ilişkindir.

14. 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde iş yerinde yıldırma, Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak bir kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıkırtmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un 3'üncü maddesinde ise ayrımcılık temelleri; cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş şeklinde sıralanmıştır. Buna göre, iş yerinde yıldırma sonucunu doğurduğu iddia edilen eylem veya eylemlerin bu kapsamda değerlendirilebilmesi için söz konusu eylem veya eylemlerin yukarıda sayılan temellere dayalı olarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak veya bıkırtmak amacıyla yapılması ve yıldırma kastının bulunması

gerekmektedir. Bununla birlikte somut başvuruda, "ırk ayrımcılığı" yapıldığına ilişkin karine oluşturabilecek veriye rastlanmadığından "ırk temelinde" ayrımcılık yapıldığı ve söz konusu iddialar arasında da herhangi bir illiyet bağı kurulamamıştır.

15. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın İstanbul 2. İş Mahkemesinde açtığı "İşçi İle İşveren İlişkisinden Kaynaklanan Alacak Davası" na ilişkin verilen 2022/... E. ve 2024/... K. sayılı kararda; başvuranın muhatap Üniversitede doktor öğretim üyesi olarak en son 22.218,72 TL brüt ücret ile çalıştığı, çalışma şartlarına ilişkin çalışanlar arasında ayrımcılık yapıldığı iddiasıyla Muğla 3. Noterliğinden 5/7/2022 tarihinde çektiği ihtarname ile ihbar öneli vererek iş sözleşmesini fesih ettiğini beyan ederek ihbar tazminatı, yıllık izin ücreti, ayrımcılık tazminatı ile ücret alacağı talebinde bulunduğu; yapılan yargılama sonucunda verilen hükümde davanın kısmen kabul edilerek başvuran lehine eşit davranma borcuna aykırılık tazminatına hükmedildiği anlaşılmaktadır.

16. Bu yönüyle 4857 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilen söz konusu başvurunun 4857 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta belirlenen usulleri izlediği ancak yetkili mahkeme tarafından ayrımcılık iddiasına yönelik tazminata hükmedilerek ayrımcılık yasağının ihlali çerçevesinde bir yaptırım kararı alınmış olması sebebiyle başvurunun 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi ve Uygulama Yönetmeliği'nin 41'inci maddesinde hüküm altına alınan şartı sağlamadığı anlaşılmıştır.

17. 4857 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi kapsamında kaldığı değerlendirilen olaylar açısından 4857 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hâllerde Kuruma başvuru yapılabilecektir (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, B. No: 2022/2054, K. No: 2023/348, 2/5/2023, para. 20).

18. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, 4857 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvuruların 4857 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hâllerde yapılabileceği; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde ise Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı ve sonucunda Kurumun görev alanına girip girmediği yönünden inceleneceği düzenlemesine yer verilmiştir.

19. Başvuranın 4857 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin olaylar hakkında yargısal mercilere başvurduğu ve neticesinde eşit işlem borcuna aykırılık tazminatına hükmedilerek bir yaptırım kararı alındığı anlaşılmaktadır.

20. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen ve inceleme şartlarını taşımayan başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye